

ЗДОБУТКИ ВИКЛАДАЦЬКОЇ ТА НАУКОВО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІКТОРА СИДОРЕНКА В ГАЛУЗІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Валентина Харламенко, Роман Полевик

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Київ, Україна

***Анотація:** розкриваються питання біографії науковця, його наукового й професійного становлення, здобутків науково-дослідницької та викладацької діяльності.*

***Ключові слова:** ідеї, здобутки; наукова, викладацька діяльність.*

Викладацька робота Віктора Сидоренка тісно пов'язана з творчим пошуком шляхів розв'язання та науковими дослідженнями багатьох актуальних проблем галузі технологічної освіти. Його наукові праці, навчальні та методичні посібники присвячені сучасним проблемам трудового навчання, професійного самовизначення, графічній підготовці.

Не менш цікавим було й становлення ученого. Народився Віктор Костянтинович Сидоренко 27 лютого 1951 року в м. Біла Церква на Київщині. Його дитячі та юнацькі роки пройшли в мальовничому селищі Борове Фастівського району неподалік від міста Києва. Найбільшим його захопленням у шкільні роки були книги. Коло його читацьких інтересів було досить широким: художня література, науково-популярні видання про природу й техніку. Були й намагання щось писати самому. Одного разу (це було у восьмому класі) його нарис про сім'ю солдата, що загинув у вирі другої світової війни навіть зацікавив кореспондентів районної газети. А випускний твір у десятому класі він єдиний написав на відмінно, що було цілковитою несподіванкою навіть для його вчителів мови та літератури. Після закінчення в 1968 році Борівську середню школу, навчався на механічному відділенні Київського технікуму радіоелектроніки, який закінчив у 1971 році з присвоєнням кваліфікації техника-технолога за спеціальністю «Технологія

машинобудування, металорізальні верстати та інструменти». Але зупинятися на отриманій освіті було не в характері Віктора. Диплом технікуму з відзнакою відкрив молодому технологу шлях для продовження навчання на механіко-машинобудівному факультеті Київського політехнічного інституту [1].

Набуті в технікумі знання та практичні вміння сприяли активній навчальній науково-дослідницькій діяльності Віктора Сидоренка в роки його навчання у Київській політехніці. Вже на третьому курсі він стає співавтором наукових публікацій та технічних винаходів в галузі створення прогресивних металорізальних інструментів, стає неодноразовим переможцем Всесоюзного конкурсу на кращу студентську наукову роботу в галузі технічних наук. Його сміливі на той час ідеї в галузі інструментального виробництва знайшли визнання та підтримку провідними вченими інститутів Проблем матеріалознавства та Надтвердих матеріалів АН України. Закономірним завершенням навчання в інституті та студентської науково-дослідницької діяльності Віктора Сидоренка став у 1977 р. диплом про вищу освіту з відзнакою за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти» та посада інженера науково-дослідного сектору кафедри інструментального виробництва. Перед молодим дослідником відкривалися широкі перспективи проведення досліджень в галузі теорії проектування металорізальних інструментів, оснащених надтвердими синтетичними матеріалами, але доля розпорядилася інакше. Чи то через збіг обставин, чи незбориме бажання зайнятись викладацькою діяльністю незабаром привели Віктора Сидоренка на новостворену кафедру трудового навчання і креслення Київського державного педагогічного інституту ім. О.М.Горького (нині Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова).

Надалі, починаючи з вересня 1977 року вся його трудова діяльність нерозривно пов'язана з цим провідним педагогічним університетом, де він пройшов шлях від асистента до професора, завідувача кафедри трудового навчання і креслення. У 1987 році він став кандидатом педагогічних наук, у

1995 році - доктором педагогічних наук. З 1988 року має вчене звання доцента, з 1997 році - професора. У 2003 році його обрано членом- кореспондентом Академії педагогічних наук України по відділенню дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті. Відмінник освіти України (1995р.). В.К.Сидоренко глибоко закоханий у науково-педагогічну діяльність. Усім своїм творчим здобуткам він завдячує наполегливій праці та своїм мудрим вчителям і наставникам. Найчастіше серед них він згадує шкільного вчителя Анатолія Митрофановича Дурицького, технікумовського викладача Юрія Петровича Слущкого, інститутського викладача та свого першого наукового наставника Олега Івановича Мойсеєнка.

Професійне зростання та творче становлення В.К.Сидоренка відбувалося під впливом багатьох його особистісних чинників: відданість улюбленій справі, прагнення до самовдосконалення та самоствердження тощо. Вирішальна роль у цьому належить його тісній співпраці упродовж 25 років з відомим вченим-педагогом академіком Д. О. Тхоржевським. Саме наставництву цієї людини з невтомною енергією та невгамовною вдачею завдячує всім своїм досягненням В.К.Сидоренко, який у всьому завжди прагне наслідувати свого вчителя.

Учився та переймав досвід Віктор Сидоренко у видатних українських вчених-педагогів В.І.Бондаря, І.А.Зязюна, В.М.Мадзігона, Н.Г.Ничкало. Викладацька діяльність В.К.Сидоренка тісно пов'язана з творчим пошуком шляхів розв'язання та дослідженням багатьох актуальних педагогічних проблем. Професор В.К.Сидоренко є відомим спеціалістом в галузі загальнотехнічної, трудової та графічної підготовки учнівської й студентської молоді, інтеграційних процесів в освіті. Він є ініціатором проведення в Україні комплексних досліджень в галузі розвитку науково-технічної творчості студентської молоді та методології науково-педагогічних досліджень. Широкого визнання набула його концепція залучення студентської молоді до науково-дослідницької діяльності, втіленням якої стали принципово нові навчальні дисципліни та навчальні посібники з основ наукових досліджень для вищих педагогічних навчальних закладів. Його наукові публікації, навчальні та

методичні посібники присвячені актуальним проблемам трудового навчання школярів, їх професійного самовизначення та розумового розвитку [2].

Професор В.К. Сидоренко має понад 250 наукових та навчально-методичних праць, серед яких монографії, підручники і навчальні посібники для загальноосвітніх шкіл, профтехучилищ та вищих педагогічних закладів освіти з грифом Міністерства освіти і науки України, методичні посібники, навчальні програми, схвалені МОН України. Його чисельні наукові та методичні статті відомі читачам багатьох фахових періодичних видань.

У свій час, професору В.К. Сидоренку довірено очолювати редакційну колегію фахового журналу «Трудова підготовка в закладах освіти». Разом з тим В.К.Сидоренко був активним членом редакційних колегій цілого ряду центральних та регіональних науково-методичних видань, серед яких «Вісник Глухівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки», «Вісник Київського міжнародного університету. Серія: Педагогічні науки», «Молодь і ринок» (м. Дрогобич), «Проблеми трудової і професійної підготовки: Науково-методичний збірник» (м. Слов'янськ), «Професійно-технічна освіта», «Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», «Таврійський вісник освіти» тощо.

Значну увагу професор В.К.Сидоренко приділяв підготовці науково-педагогічних кадрів - він здійснював керівництво аспірантами та здобувачами наукового ступеня доктора та кандидата педагогічних наук (всього він підготував 26 кандидатів і 3 доктори наук). Його колишні аспіранти й здобувачі, а нині кандидати та доктори наук розвивали й розкривають наукові ідеї свого керівника й наставника у різних куточках України: І.С. Голіяд, І.В. Жерноклеєв, В.В. Юрженко (НПУ імені М.П. Драгоманова), В.О. Давидович (Чернівецький національний університет), Т.А. Андронюк (Херсонський державний університет), С.П. Павх (Тернопільський національний педуніверситет), М.І. Бондаренко, В.Б. Харламенко, Н.П. Щетина, М.Б. Коломієць (Глухівський національний педуніверситет), В.В. Васенко

(Переяслав-Хмельницький державний педуніверситет), Л.О. Грищенко (Полтавський державний педуніверситет), Ю.М. Ковбаса (Чернігівський державний педуніверситет), Д.О. Лазаренко (Слов'янський державний педуніверситет), В.М. Манько (Національний аграрний університет), Л.З.Тархан (Кримський інженерно-педагогічний університет) і багато інших [3].

Наукові ідеї В.К. Сидоренка добре відомі й в багатьох країнах Європи. За останні роки ним започатковано співпрацю з вченими-педагогами з Великобританії, Німеччини, Польщі, Словаччини, Хорватії, Швеції. Показником такої співпраці є багаторазові спільні міжнародні конференції.

Перебуваючи у постійному науковому пошуку, генеруючи чисельні ідеї, В.К. Сидоренко завжди цінував корисну пораду, надійну підтримку друзів і колег, його погляди, думки й на сьогодні є джерелом натхнення молодих науковців.

Література

- 1.Наукова школа Сидоренка В.К. //Наукові школи Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова /Ред. В.П.Андрущенко, укл. В.П.Бех, Г.І.Волинка. К.:Четверта хвиля, 2005. С.249-272.
- 2.Сидоренко Віктор Костянтинович //Професори Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова. 1997-2005: Біографічний довідник: До 170-річного ювілею /Ред. В.П.Андрущенко, укл. В.П.Бех, Г.І.Волинка. К.: Четверта хвиля, 2005. -С.185-186.
- 3.Сидоренко В.К. Якби ми вчили так як треба, або відверто про перевантаження школярів // Освіта.2001.13-20 червня. С.2-3.

АКТУАЛЬНІ БАЧЕННЯ НАВЧАННЯ КОМП'ЮТЕРНІЙ ГРАФІЦІ

Валентина Харламенко, Роман Скуратович

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Київ, Україна